

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 18. kesäkuuta 2024
(OR. en)

10146/24

Toimielinten välinen asia:
2024/0052 (NLE)
2024/0053 (NLE)

AELE 50
EEE 27
ISL 26
N 37
FL 30
PECHE 195

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Norjan kuningaskunnan ja Euroopan unionin välinen sopimus Norjan rahoitusjärjestelmästä kaudelle toukokuu 2021–huhtikuu 2028

NORJAN KUNINGASKUNNAN
JA EUROOPAN UNIONIN VÄLINEN
SOPIMUS
NORJAN RAHOITUSJÄRJESTELMÄSTÄ
KAUDELLE TOUKOKUU 2021–HUHTIKUU 2028

1 ARTIKLA

1) Tavoitteet

Norjan kuningaskunta sitoutuu rahoittamaan taloudellisten ja sosiaalisten erojen kaventamista Euroopan talousalueella sekä lujittamaan sen ja edunsaajavaltioiden välisiä suhteita 3 artiklassa¹ luetelluilla ensisijaisilla aihealueilla sovellettavan erillisen Norjan rahoitusjärjestelmän avulla.

2) Yhteiset arvot ja periaatteet

Norjan rahoitusjärjestelmä (2021–2028) perustuu yhteisiin arvoihin ja periaatteisiin, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mukaan lukien vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet.

Kaikissa Norjan rahoitusjärjestelmästä rahoitettavissa ohjelmissa ja toimissa on kunnioitettava näitä arvoja ja periaatteita, ja niissä tulee pidäytyä tukemasta toimia, joissa ei tehdä näin. Niiden toteuttamisessa on noudatettava asianomaisissa asiakirjoissa ja normeissa vahvistettuja perusoikeuksia ja velvollisuuksia.

¹ Ellei toisin mainita, tässä sopimuksessa olevat artiklaviittaukset koskevat tämän sopimuksen artikloja.

2 ARTIKLA

Sitoumukset

Edellä 1 artiklassa määrätyn rahoituksen kokonaismäärä on 1 380 000 000 euroa. Lisäksi käyttöön asetetaan 83 000 000 euron rahoitusosuus hankkeille, jotka liittyvät Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyksen vuoksi aiheutuneisiin haasteisiin. Kyseiset rahoitusosuudet annetaan käyttöön 209 000 000 euron vuotuisina maksusitoumuksina 1 päivän toukokuuta 2021 ja 30 päivän huhtikuuta 2028 välisenä aikana.

Kokonaismäärä koostuu maakohtaisista määrärahoista 6 artiklan mukaisesti, yhdessä 7 artiklassa täsmennettyjen varojen kanssa.

3 ARTIKLA

1) Ensisijaiset aihealueet

Maakohtaiset määrärahat myönnetään seuraavien ensisijaisten aihealueiden edistämiseksi:

- a) Euroopan vihreä siirtymä;
- b) demokratia, oikeusvaltioperiaate ja perusoikeudet;
- c) sosiaalinen osallisuus ja häiriönsietokyky.

Ohjelma-alat vahvistetaan näiden ensisijaisten aihealueiden puitteissa tämän sopimuksen liitteessä. Kyseisten ohjelma-alojen sisältö määritetään edunsaajavaltioita kuullen.

2) Edunsaajavaltioiden tarpeet

Ohjelma-alat valitaan ja keskitetään ja niitä mukautetaan kunkin edunsaajavaltion tarpeiden mukaisesti ottaen huomioon edunsaajavaltion koko ja rahoituksen määrä. Tätä varten noudatetaan 9 artiklan 5 kohdassa vahvistettua menettelyä.

4 ARTIKLA

1) Yhteisymmärryspöytäkirjat

Keskittymisen ja tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi, ottaen huomioon 1 artiklassa tarkoitettut yleiset tavoitteet ja EU:n toimintapolitiikat ja maakohtaiset suositukset sekä jäsenvaltioiden ja Euroopan komission välillä tehdyt kumppanuussopimukset, Norjan kuningaskunnan on neuvoteltava kunkin edunsaajavaltion kanssa yhteisymmärryspöytäkirja 9 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

2) Euroopan komission kuuleminen

Euroopan komissiota kuullaan strategisella tasolla yhteisymmärryspöytäkirjoista käytävien neuvottelujen aikana täydentävyyden ja synergian edistämiseksi EU:n koheesipolitiikan kanssa.

5 ARTIKLA

1) Yhteisrahoitus

Norjan kuningaskunnan rahoitusosuus on niissä ohjelmissa, joita koskevien maakohtaisten määrärahojen täytäntöönpanosta edunsaajavaltiot vastaavat, enintään 85 prosenttia ohjelman kustannuksista, jollei Norjan kuningaskunta toisin päättä.

2) Valtiontuet

Voimassa olevia valtiontukisääntöjä on noudatettava.

3) Vastuu

Norjan kuningaskunnan vastuu hankkeista rajoittuu rahoituksen myöntämiseen sovitun suunnitelman mukaisesti. Norjan kuningaskunnalla ei sen vuoksi ole vastuita kolmansia osapuolia kohtaan.

6 ARTIKLA

Maakohtaiset määrärahat

Maakohtaiset määrärahat myönnetään seuraaville edunsaajavaltioille: Bulgaria, Tšekki, Viro, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Portugali, Romania, Slovenia ja Slovakia seuraavan jaon mukaisesti:

Edunsaajavaltio	Myönnettävä rahoitus (euroa)
Bulgaria	127 197 491
Kroatia	65 092 127
Kypros	8 613 472
Tšekki	110 034 588
Viro	35 081 761
Unkari	124 271 436
Latvia	53 529 539
Liettua	57 575 226
Malta	5 462 877
Puola	452 283 429
Romania	291 616 358
Slovakia	63 904 256
Slovenia	24 437 440

Edellä esitetyt määrät sisältävät maakohtaiset määrärahat, jotka asetetaan kunkin edunsaajavaltion käyttöön 9 artiklan 5 kohdan mukaisesti, ja kullekin edunsaajavaltiolle kuuluvan osuuden 7 artiklassa tarkoitetusta kansalaisyhteiskuntarahastosta.

7 ARTIKLA

Norjan rahoitusjärjestelmän puitteissa asetetaan käyttöön kolme rahastoa. Niillä edistetään 1 artiklassa määriteltyjen Norjan rahoitusjärjestelmän (2021–2028) tavoitteiden ja 3 artiklassa tarkoitettujen ensisijaisten aihealueiden tavoitteiden saavuttamista. Norjalaiset yhteisöt voivat osallistua rahastoihin kumppaneina.

1) Kansalaisyhteiskuntarahasto

Kokonaismäärästä 10 prosenttia on varattava kansalaisyhteiskuntarahastoon. Edunsaajavaltioiden jakoperuste vahvistetaan 6 artiklassa.

Rahaston varoista 5 prosenttia on osoitettava valtioiden rajat ylittäviin aloitteisiin.

2) Rahasto valmiuksien kehittämiseen ja yhteistyöhön kansainvälisten organisaatioiden ja instituutioiden kanssa

Kokonaismäärästä 2 prosenttia on varattava rahastoon valmiuksien kehittämistä ja kansainvälisten organisaatioiden ja instituutioiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten; näitä ovat muun muassa Euroopan neuvosto, OECD ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA). Tällä rahastolla edistetään ensisijaisia aihealueita edunsaajavaltioissa.

3) Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ja ihmisarvoisen työn rahasto

Kokonaismäärästä 1 prosentti on varattava työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ja ihmisarvoisen työn rahastoon.

8 ARTIKLA

1) Koordinaatio ETA:n rahoitusjärjestelmän kanssa

Edellä 1 artiklassa määrätty rahoitus on sovitettava tiiviisti yhteen EFTA-valtioiden ETA:n rahoitusjärjestelmän mukaisesti myöntämän rahoituksen kanssa. Norjan kuningaskunnan on varmistettava erityisesti, että menettelyt ja täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ovat olennaisilta osin samanlaiset molemmissa rahoitusjärjestelmissä.

2) Koordinaatio EU:n koheesipolitiikan kanssa

Kaikki asiaan vaikuttavat Euroopan unionin koheesipolitiikan muutokset on otettava tarvittaessa huomioon.

9 ARTIKLA

Norjan rahoitusjärjestelmän täytäntöönpanoon sovelletaan seuraavia sääntöjä:

1) Yhteistyö

Edellä 1 artiklassa tarkoitettuihin Norjan rahoitusjärjestelmän tavoitteisiin pääsemiseksi edunsaajavaltioiden ja Norjan kuningaskunnan on tehtävä keskenään tiivistä yhteistyötä kunnioittaen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja arvoja ja periaatteita ja noudattaen siinä tarkoitettuja oikeuksia ja velvollisuuksia.

2) Täytäntöönpanon periaatteet

Kaikissa täytäntöönpanovaiheissa edellytetään suurinta mahdollista läpinäkyvyyttä, vastuuvollisuutta ja kustannustehokkuutta sekä hyvän hallinnon, kumppanuuden ja monitasohallinnon, kestävän kehityksen, sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteiden noudattamista.

3) Rahastojen hallinnointi

Norjan kuningaskunnan on huolehdittava 7 artiklassa tarkoitettujen kolmen rahaston toiminnasta ja vastattava niiden täytäntöönpanosta, mukaan lukien hallinnointi ja valvonta.

4) Norjan kuningaskunnan toteuttama hallinnointi

Norjan rahoitusjärjestelmän hallinnoinnista vastaa Norjan kuningaskunta tai sen nimeämä yhteisö. Norjan kuningaskunta voi antaa muita Norjan rahoitusjärjestelmän täytäntöönpanoa koskevia määräyksiä, mukaan lukien yksinkertaistamista koskevia säännöksiä tai määräyksiä, joiden tarkoituksena on varmistaa täytäntöönpanon tehokkuus ja vaikuttavuus, kuultuaan ensiksi edunsaajavaltioita, joita Euroopan komissio voi avustaa. Norjan kuningaskunnan on pyrittävä antamaan tällaiset säännökset tai määräykset ennen yhteisymmärryspöytäkirjojen allekirjoittamista.

5) Yhteisymmärryspöytäkirjojen neuvottelemine

Norjan kuningaskunnan on neuvoteltava kunkin edunsaajavaltion kanssa yhteisymmärryspöytäkirja, joka koskee maakohtaisia määrärahoja, lukuun ottamatta 7 artiklassa ja tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja rahastoja. Yhteisymmärryspöytäkirjassa on vahvistettava ohjelmat, varojen jakaminen ohjelma-alueiden kesken, hallinnointi- ja valvontarakenteet sekä sovellettavat ehdot.

- 6) Täytäntöönpano
- a) Yhteisymmärryspöytäkirjojen perusteella edunsaajavaltioiden on annettava ohjelmaehdotuksensa Norjan kuningaskunnalle, jonka on arvioitava ja hyväksyttävä ehdotukset ja tehtävä edunsaajavaltioiden kanssa kustakin ohjelmasta avustussopimukset, joissa vahvistetaan asiaa koskevat ehdot, riskinarviointi ja riskien lieventäminen.
 - b) Sovittujen ohjelmien toteuttamisesta vastaavat edunsaajavaltiot, joilla on oltava tarkoituksenmukainen hallinnointi- ja valvontajärjestelmä moitteettoman täytäntöönpanon ja hallinnoinnin varmistamiseksi.
 - c) Norjan kuningaskunta voi toteuttaa tarkastuksia sisäisten vaatimustensa mukaisesti. Edunsaajavaltioiden on annettava tätä varten kaikki tarvittava apu sekä kaikki tarvittavat tiedot ja asiakirjat.
 - d) Velvollisuuksien noudattamisen varmistamiseksi Norjan kuningaskunta voi arvioinnin perusteella ja edunsaajavaltioita kuultuaan toteuttaa asianmukaisia ja oikeasuhteisia toimenpiteitä, mukaan lukien maksujen keskeyttäminen ja varojen takaisinperintä.
 - e) Laajan osallistumisen takaamiseksi rahoituksen valmistelussa, täytäntöönpanossa, seurannassa ja arvioinnissa on sovellettava tarvittaessa kumppanuusjärjestelyjä. Kumppanuuksia voidaan solmia edunsaajavaltioissa ja Norjan kuningaskunnassa muun muassa alueellisella, paikallisella ja kansallisella tasolla sekä yksityisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan edustajien ja työmarkkinaosapuolten kanssa.
 - f) Kaikki edunsaajavaltioiden ohjelmien mukaiset hankkeet voidaan toteuttaa esimerkiksi edunsaajavaltioihin ja Norjan kuningaskuntaan sijoittautuneiden yhteisöjen yhteistyönä voimassa olevien julkisia hankintoja koskevien sääntöjen mukaisesti.

7) Hallinnointikustannukset

Norjan kuningaskunnan hallinnointikustannukset on katettava 2 artiklassa tarkoitettu kokonaismäärästä, ja ne on yksilöitävä tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanoa koskevissa määräyksissä. Edellä 7 artiklassa tarkoitettujen rahastojen hallinnointikustannukset on katettava rahastoihin varatusta määrästä.

8) Raportointi

Norjan kuningaskunnan on raportoitava siitä, miten se on edistänyt Norjan rahoitusjärjestelmän tavoitteiden saavuttamista.

10 ARTIKLA

- 1) Osapuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omien menettelyjensä mukaisesti. Ratifiointi- tai hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön.
- 2) Se tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona viimeinen ratifioimis- tai hyväksymiskirja on talletettu.
- 3) Tätä sopimusta noudatetaan väliaikaisesti sitä päivää seuraavan ensimmäisen kuukauden ensimmäisestä päivästä, jona viimeinen tätä koskeva ilmoitus on tallettutuksen, kunnes 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut menettelyt on saatu päätökseen.

11 ARTIKLA

Tämä sopimus on tehty bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja norjan kielellä yhtenä alkuperäiskappaleena, jonka jokainen kielitoisinto on yhtä todistusvoimainen, ja se talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön, joka toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen siitä kaikille tämän sopimuksen osapuolille.

Tehty Brysselissä ... päivänä ...kuuta 2024.

Euroopan unionin puolesta

Norjan kuningaskunnan puolesta

Vihreä siirtymä

Vihreä yritystoiminta ja innovointi

Tutkimus ja innovointi

Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus sekä nuorisotyöllisyys

Kulttuuri

Paikallinen kehitys, hyvä hallinto ja osallistaminen

Romanien osallistaminen ja voimaannuttaminen

Kansanterveys

Katastrofien ennaltaehkäiseminen ja niihin varautuminen

Oikeusala, mukaan lukien lähisuhdeväkivalta ja sukupuoleen perustuva väkivalta, oikeussuojan saatavuus, vankeinhoitopalvelut, vakava ja järjestäytynyt rikollisuus

Turvapaikka-asiat, muuttoliike ja kotouttaminen

Institutionaalinen yhteistyö ja valmiuksien kehittäminen

Edunsaajavaltiot voivat hyötyä myös hankkeista, joita rahoittavat

Kansalaisyhteiskuntarahasto

Rahasto valmiuksien kehittämiseen ja yhteistyöhön kansainvälisten organisaatioiden ja instituutioiden kanssa

Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ja ihmisarvoisen työn rahasto

Sukupuolten tasa-arvo ja digitalisaatio otetaan huomioon olennaisena osana toimintaa kaikilla ohjelma-alueilla.
